

Sygn. akt VU 902/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant p.o. stażysty Renata Kabzińska

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 lipca 2012r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 902/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lipca 2012 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy M. S. prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 20 sierpnia 2012 roku, wnosząc o przyznanie żądanego prawa z uwagi na fakt przepracowania wymaganych 15 lat w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich w trakcie zatrudnienia w Fabryce (...) w R. na stanowisku ślusarza-mechanika.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

M. S., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 25 czerwca 2012 roku wniosek o przyznanie emerytury (dowód: wniosek o emeryturę k. 1-5 w aktach ZUS).

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. ZUS nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych żadnych okresów zatrudnienia. W dacie złożenia wniosku o emeryturę M. S. miał rozwiązany stosunek pracy. Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności niesporne.)

W okresie od 13 lipca 1970 roku do 31 lipca 2011 roku wnioskodawca pracował stale i pełnym wymiarze czasu pracy w Fabryce (...) w R., która od dnia 1 sierpnia 1994 roku przekształciła się w Fabrykę (...) S.A. w R.. W świadectwie

pracy wystawionym wnioskodawcy pracodawca podał, że był on zatrudniony na stanowisku ślusarza, ślusarz-monter (dowód: świadectwo pracy k. 9 w aktach ZUS).

FON zajmowała się produkcją mostów napędowych do pojazdów, osi do silników i skrzyń biegów do maszyn budowlanych. Wnioskodawca pracował w ww. zakładzie pracy jako ślusarz-monter w oddziale montażu. Dział montażu zajmował się montażem wyrobów gotowych oraz pracami przygotowawczymi do montażu.

W okresie od 13 lipca 1970 roku do 15 maja 1975 roku wnioskodawca pracował na Wydziale Montażu. W tym okresie do obowiązków wnioskodawcy należało wiercenie otworów w urządzeniach służących do produkcji gliny do cegielni. Były to urządzenia żeliwne o długości 3-4 metrów i szerokości 2 metrów. Wnioskodawca na gotowych odlewach przywiezionych na wydział, przy użyciu wiertarki ręcznej, wiercił otwory, a następnie przy użyciu gwintownika ręcznego, gwintował je.

W okresie od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1994 roku wnioskodawca pracował na tym samym wydziale Montażu, ale przy mostach napędowych oraz podzespołach do mostów napędowych, z których składał się most. Wnioskodawca zajmował się montażem szczęk hamulcowych, tarcz hamulcowych i przekładni do mostów. W ramach tych prac wnioskodawca przygotowywał powierzchnie odlewów, poprzez ich szlifowanie, przygotował powierzchnie do szpachlowania oraz malował ręcznie farbą podkładową miniową. Praca przy montażu szczęk polegała na wierceniu płytek, które były przymocowane do płyty hamulcowej wykonanej z azbestu lub wierceniu otworów w okładzinach do szczęk. Praca przy montażu piasty polegała na wbiciu łożyska w piastę, a następnie połączeniu piasty z bębniem przez jej przykręcenie śrubami i zespawanie nakrętki ze śrubą. Wnioskodawca wkładał korpus przekładni na stanowisko montażu przy pomocy suwnicy. Korpus przekładni przed jego montażem wnioskodawca mył benzyną i odtłuszczał rozpuszczalnikiem, szlifował i uzupełniał ubytki żywicą. Elementy podzespołów wnioskodawca malował minią. Wnioskodawca dokonywał też sprawdzenia mostu na stacji prób. Próba mostu polegała na wlaniu do niego oleju, podpięciu do silnika, celem wymuszenia pracy mostu, a następnie obserwacji jego pracy (dowód: zeznania świadków J. Ł. k.22i verte, M. P. k.22 verte-23, J. Z. k.234J. S. (1) k.98 verte, zeznania wnioskodawcy M. S. k.145146 oraz nagranie protokołu rozprawy z dnia 16 lipca 2013 roku k.147 od minuty 06.2229.52 oraz k.249 wraz z nagraniem protokołu rozprawy z dnia 26 czerwca 2014 roku k.251 od.18.42 do 34.33 w aktach sprawy).

W okresie czasu od dnia od dnia 13 lipca 1970 roku do 14 maja 1975 roku oraz od dnia 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1994 r., wnioskodawca, w Fabryce (...) w R. wykonywał następujące prace:

- obsługiwał suwnicę przy transporcie dużych detali,
- szlifował odlewy z żeliwa,
- malował elementy podzespołów farbą tlenkową - minią,
- spawał elementy,
- wiercił otwory w płycie azbestowej szczęk hamulcowych i doszlifowywał szczęki szlifierką pneumatyczną,
- gwintował otwory przy użyciu ręcznych gwintowników,
- łączył elementy przez nitowanie ręczne przy pomocy młotka i metalowego bolca,
- zalewał skrzynie przekładniowe olejem o temp. ok. 50°C,
- nawiercał otwory w odlewach żeliwnych przy pomocy wiertarek pneumatycznych,
- przeprowadzał kontrolę pracy zmontowanego mostu albo przekładni na stacji prób,
- montował piasty oraz przekładnie w korpusach z żeliwa,

- mył elementy podzespołów mechanicznych w benzynie ekstrakcyjnej,
- uzupełniał ubytki w odlewach żeliwnych masą odlewniczą otrzymaną z odlewni,
- montował podzespoły mostów napędowych, składając z nich gotowe mosty.

Praca wykonywana przez wnioskodawcę, w postaci obsługi suwnicy przy transporcie dużych detali, jest pracą wymienioną w poz.86 Działu III Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,

Praca wykonywana przez wnioskodawcę, w postaci szlifowania odlewów z żeliwa, jest pracą wymienioną w poz.78 Działu III Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

Praca wykonywana przez wnioskodawcę, tj. malowanie elementów podzespołów farbą tlenkową - minią, jest pracą wymienioną w poz.72 Działu XIV Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Praca wykonywana przez wnioskodawcę, w postaci spawania elementów, jest pracą wymienioną w poz.12 Działu XIV Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Praca wykonywana przez wnioskodawcę, tj. wiercenie otworów w płycie azbestowej szczęk hamulcowych i szlifowanie szczęk szlifierką pneumatyczną, jest pracą wymienioną w poz.9 Działu VII Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W spornym okresie wnioskodawca wykonywał jednocześnie następujące prace, które nie są zaliczone do prac w warunkach szczególnych zgodnie z wykazem A:

- gwintowanie otworów przy użyciu ręcznych gwintowników;
- łączenie elementów przez nitowanie ręczne przy pomocy młotka i metalowego bolca;
- zalewanie skrzyń przekładniowych olejem o temp. ok. 50°C;
- nawiercanie otworów w odlewach żeliwnych przy pomocy wiertarek pneumatycznych;
- prowadzenie kontroli pracy zmontowanego mostu albo przekładni na stacji prób;
- montowanie piast oraz przekładni w korpusach z żeliwa;
- mycie elementów podzespołów mechanicznych w benzynie ekstrakcyjnej;
- uzupełnianie ubytków w odlewach żeliwnych masą odlewniczą otrzymaną z odlewni;
- montowanie podzespołów mostów napędowych w zakresie składania z nich gotowych mostów;
- montowanie podzespołów mostów napędowych w zakresie składania z nich gotowych mostów (dowód: opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy W. Z. (1) k.32-47 z opiniami pisemnymi uzupełniającymi k.67-73, 108-123, oraz biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy W. K. k. 176-188 z opinią pisemną uzupełniającą k.207-

oraz opinia ustna uzupełniająca k.249 verte-250 oraz nagranie protokołu rozprawy k.251 od minuty 01.59 do minuty 13.53 w aktach sprawy).

Wyrokiem z dnia 29 maja 2012 roku, wydanym w sprawie IV P 111/12, Sąd Rejonowy w Radomsku zobowiązał Fabrykę (...) S.A. w R. do wydania wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych (dowód: odpis ww. wyroku k. 21 w aktach ZUS).

W oparciu o powyższe orzeczenie sądu, Fabryka (...) S.A. w R. wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazała, że pracował on w takich warunkach w okresie od 13 lipca 1970 roku do 14 maja 1975 oraz w okresie od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1994 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarz-mechanik wymienionym w Dziale XIV, poz. 25, pkt 1, wykazu A, określonym w załączniku Nr 1 do Zarządzenia Nr 3 Ministra Przemysłu, Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MHiPM Nr 1-3, poz. 1) (dowód: odpis ww. wyroku k. 21, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 19 w aktach ZUS).

Zatrudniony wraz z wnioskodawcą w spornym okresie w Fabryce (...) w R., na tym samym stanowisku i wykonujący takie same czynności co wnioskodawca, J. P. wystąpił w sprawie VU 888/12 tut. Sądu o zaliczenie okresu zatrudnienia na stanowisku ślusarza-mechanika do stażu pracy w warunkach szczególnych. Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2014 roku, wydanym w ww. sprawie, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. oddalił jego odwołanie od decyzji ZUS z dnia 27 lipca 2012 roku, odmawiającej mu przyznania prawa do emerytury uznając, że nie ma podstaw do zaliczenia okresu pracy na powyższym stanowisku do prac w warunkach szczególnych. Wydając wyrok Sąd Okręgowy miał na uwadze treść opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy W. K. (1), który uznał, że nie wszystkie czynności wykonywane przez J. P. były pracami w warunkach szczególnych. Podobnie zatrudniony w Fabryce (...) w R. na tym samym stanowisku i wykonujący takie same czynności co wnioskodawca – J. S. (2), wystąpił w sprawie VU 920/12 tut. Sądu, o zaliczenie okresu zatrudnienia na stanowisku ślusarza-mechanika do stażu pracy w warunkach szczególnych. Wyrokiem z dnia 28 marca 2013 roku, wydanym w ww. sprawie, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. oddalił odwołanie J. S. (2) od decyzji ZUS z dnia 25 lipca 2012 roku, odmawiającej mu przyznania prawa do emerytury uznając, że nie ma podstaw do zaliczenia okresu pracy na powyższym stanowisku do prac w warunkach szczególnych. Wydając wyrok Sąd Okręgowy miał na uwadze treść opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy W. Z. (1), który uznał, że nie wszystkie czynności wykonywane przez J. S. (2) były pracami w warunkach szczególnych. Apelacja J. S. (2) od powyższego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 13 marca 2014 roku wydanym w sprawie III AUa 973/13 (okoliczności notoryczne, dowód: opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy W. K. (1) 176-188 z opinią pisemną uzupełniająca k.207- oraz opinia ustna uzupełniająca k.249 verte-250 oraz nagranie protokołu rozprawy k.251 od minuty 01.59 do minuty 13.53 w aktach sprawy oraz portal orzeczeń MS).

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2). Od 1 stycznia 2013 roku dla przyznania emerytury nie jest już konieczne uprzednie rozwiązanie stosunku pracy.

Żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.). Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet

i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami. Dodatkowo wskazać należy, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., a tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Sąd, a także organ rentowy, są zatem uprawnione do weryfikacji danych zawartych w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych, wystawionym przez pracodawcę. Jeżeli świadectwo to zawiera dane, które nie są zgodne z prawdą, nie mogą na jego podstawie dokonać ustaleń, od których uzależnione jest prawo do świadczeń emerytalnych. To samo dotyczy ujawnienia okoliczności, że wskazane w zaświadczeniu

pracodawcy stanowisko pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie figuruje w wykazie powołanym w tym zaświadczeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 roku, I UK 15/04, OSNP 2005/11/161).

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu(...)roku ukończył 60 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego .

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w pracę w warunkach szczególnych.

Odnosząc się do będącej przedmiotem sporu okoliczności wskazać należy, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace, o jakich mowa w rozporządzeniu (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w spornych okresach tj. od 13 lipca 1975 roku do 14 maja 1975 roku oraz od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1994 roku w Fabryce (...) S.A. w R. Sąd oparł się na zeznaniach świadków J. Ł., m. P., J. Z. i J. S. (1) oraz zeznaniach samego wnioskodawcy. Z powyższych zeznań wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał w ww. okresie, a mianowicie prace polegające na szlifowaniu elementów metalowych, prace malarskie z użyciem farby ołowiowej – minii, prace z użyciem suwnicy, prace związane z montażem elementów przekładni i mostów napędowych, prace związane z kontrolą pracy zmontowanego mostu i przekładni oraz prace związane z obróbką okładzin ciernych zawierających azbest.

W celu ustalenia, czy rodzaj prac wykonywanych przez wnioskodawcę w spornych okresach tj. od 13 lipca 1970 roku do 14 maja 1975 roku oraz od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1994 roku to prace w warunkach szczególnych, Sąd dopuścił dowód z opinii dwóch biegłych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy W. Z. (1) oraz W. K. (1).

Zarówno biegły W. Z. (1), jak i W. K. (1), mimo pewnych rozbieżności, ostatecznie jednogłośnie stwierdzili, iż **nie wszystkie** prace wykonywane przez wnioskodawcę w spornych okresach były pracami w warunkach szczególnych. Stanowiska swe biegli uzasadnili wyczerpująco w opiniach pisemnych głównych i uzupełniających oraz w przypadku W. K. w opinii ustnej uzupełniającej, w których odnieśli się do zarzutów podniesionych zarówno przez organ rentowy, jak i pełnomocnika wnioskodawcy.

W ocenie biegłego W. K. do prac w warunkach szczególnych można zaliczyć wykonywane przez wnioskodawcę prace związane ze szlifowaniem elementów metalowych z użyciem ręcznych szlifierek z napędem pneumatycznym –(wykaz A, Działo III poz. 78), prace malarskie z użyciem farby ołowiowej – minii – wymienione (wykaz A, Działo III, poz. 72), prace z obsługą suwnic (wykaz A, Działo III, poz. 86). Jednocześnie biegły uznał, iż w spornym okresie wnioskodawca wykonywał także prace, które nie są zaliczone do prac w warunkach szczególnych, a mianowicie prace związane z montażem elementów przekładni i mostów napędowych, prace związane z kontrolą pracy zmontowanego mostu i przekładni oraz prace związane z obróbką okładzin ciernych zawierających azbest, które polegały na wierceniu otworów w gotowym wyrobie zawierającym azbest, a nie zaś na przetwarzaniu azbestu (tj. nadawaniu mu innej formy). Opinię biegłego, po jej uzupełnieniu w toku postępowania, Sąd uznał za jasną, pełną i szczegółowo uzasadnioną. Opinia ta nie została przy tym w sposób skuteczny zakwestionowana przez pełnomocnika wnioskodawcy

Natomiast w ocenie biegłego W. Z., do prac w warunkach szczególnych można zaliczyć wykonywane przez wnioskodawcę prace z obsługą suwnicy przy transporcie dużych detali, wymienioną w poz.86 Działu III Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, szlifowanie odlewów z żeliwa w poz.78 Działu III Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, malowanie elementów podzespołów farbą tlenkową - minią, wymienioną w poz.72 Działu XIV Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, spawanie elementów, jest pracą wymienioną w poz.12 Działu XIV Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wiercenie otworów w płycie azbestowej szczęk hamulcowych i szlifowanie szczęk szlifierką pneumatyczną, jest pracą wymienioną w poz.9 Działu VII Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Opinię tę, po jej uzupełnieniu przez biegłego w toku postępowania, Sąd uznał za jasną, pełną i szczegółowo uzasadnioną. Opinia ta nie została przy tym w sposób skuteczny zakwestionowana przez pełnomocnika wnioskodawcy. W opiniach uzupełniających biegły odniósł się do zarzutów podniesionych przez pełnomocnika wnioskodawcy w pismach procesowych z dnia 10 grudnia 2012 roku, (k.55-56), 20 grudnia 2012 roku (k.61-62), 25 stycznia 2013 roku (k.80), z dnia 2 marca 2013 roku (k.87), z dnia 29 kwietnia 2013 roku (k.132-133) i podtrzymał swoje stanowisko, iż wnioskodawca **nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jedynie prac w warunkach szczególnych**. Biegły stwierdził jednocześnie, iż M. S. na stanowisku ślusarza-rmechanika, świadczył jedynie częściowo pracę w szczególnych warunkach, gdyż wykonywał tę pracę w części czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Tożsame stanowisko zajął biegły W. K., który w swych opiniach uzupełniających pisemnej oraz ustnej odparł zarzuty pełnomocnika wnioskodawcy z dnia 30 grudnia 2013 roku (k.198) oraz 24 marca 2014 roku (k.217). Biegły wskazał, że wbrew odmiennemu stanowisku pełnomocnika wnioskodawcy, montaż urządzenia nie można utożsamiać szlifowaniem, gradowaniem, dłutowaniem, frezowaniem, malowaniem, czy też operowaniem suwnicą. Montaż polega bowiem na wykonywaniu czynności polegających na łączeniu gotowych części w funkcjonalną całość, w przedmiotowej sprawie w mosty napędowe. Zdaniem biegłego wprawdzie wnioskodawca częściowo sam przygotowywał sobie niektóre elementy do montażu, jednakże większość elementów otrzymywał w formie gotowej, niewymagającej obróbki (osie, koła zębate, łożyska). Utożsamiane więc montażu mostów z obróbką elementów użytych do jego złożenia jest nietrafione. Ponadto biegły wyjaśnił, iż z materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca nie miał stałego kontaktu z azbestem, a jedynie dorywczo wykonywał obróbkę mechaniczną elementów zawierających azbest, potrzebnych do złożenia mostu napędowego, który montował. Prace te polegały na wierceniu otworów w gotowych wyrobów zawierających azbest (np. okładzin ciernych), a nie zaś przetwarzaniu azbestu, a jako takie nie mogą zostać uznane za prace wymienione w wykazie B, Dziale IV, poz. 1 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Dalej biegły wyjaśnił, że okoliczność, iż wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych nie musi oznaczać, że pracował on w warunkach szczególnych. Jedynie bowiem praca w warunkach szczególnych, a nie praca w warunkach szkodliwych jest kategorią prawną, uprawniającą pracownika do określonych świadczeń. Do zakwestionowania opinii biegłego W. K. (1) nie mogą prowadzić dalsze zarzuty podniesione przez pełnomocnika wnioskodawcy w piśmie procesowym z dnia 17 kwietnia 2014 roku, które stanowią w istocie powtórzenie wcześniejszych zarzutów, do których biegły odniósł się w opinii ustnej uzupełniającej na rozprawie w dniu 26 czerwca 2014 roku. W ocenie Sądu, wskazane zarzuty pełnomocnika, zarówno te zgłaszane wobec opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy W. Z., które stały się nota bene powodem dopuszczenia dowodu z opinii drugiego biegłego z tej dziedziny W. K., stanowią bezskuteczną próbę polemiki z prawidłowymi i wyczerpująco umotywowanymi wnioskami postawionymi przez biegłych.

W odniesieniu do tych zarzutów należy wskazać dodatkowo, iż z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że wnioskodawca w spornym okresie świadczył częściowo pracę w warunkach szczególnych, gdyż wykonywał tę pracę w części czasu pracy obowiązującym na jego stanowisku pracy, podczas gdy reszta tego czasu wykorzystywana była na pracę nie będącą pracą w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca w spornym okresie nie wykonywał przy tym prac wymienionych w wykazie A dział XIV poz. 25 polegających na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prac budowlano-montażowych i budowlano-remontowych na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wymienione są prace wymienione w wykazie, gdyż jego praca polegała na wytwarzaniu maszyn (mostów napędowych i podzespołów do mostów). Bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń jest to zaś czynność związana z obsługą tych maszyn w trakcie ich eksploatacji, w zakresie dokonywania przeglądów stanu technicznego poszczególnych podzespołów, w zakresie przestrzegania terminów smarowania tych podzespołów oraz w zakresie wymiany podzespołów, zgodnie z zapisami w dokumentacjach techniczno-ruchowych tych maszyn.

Wobec stanowczych wniosków płynących z opinii obu biegłych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy: W. Z. (1) oraz W. K. (1), nie było potrzeby dalszego mnożenia opinii uzupełniających, ani powoływania kolejnych biegłych na okoliczności, które zostały już dostatecznie wyjaśnione. Zarówno opinię biegłego W. Z., jak i opinie biegłego W. K. (po ich uzupełnieniu w toku postępowania) należało bowiem, przy uwzględnieniu treści art. 233 § 1 k.p.c., ocenić jako fachowe, rzetelne oraz pełne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika skarżącego o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej biegłego, jak i z opinii innego biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Potrzeba powołania innego biegłego winna bowiem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonych opinii (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 sierpnia 1999 roku, I PKN 20/99, OSNP 2000/22/807). Zdaniem Sądu, wniosek dowodowy pełnomocnika wnioskodawcy zmierzał przy tym jedynie do przedłużenia postępowania w sprawie dostatecznie dojrzałej do ostatecznego rozstrzygnięcia.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie sposób zatem przyjąć, że wnioskodawca wykonywał w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace warunkach szczególnych, zaś wystawione przez pracodawcę wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych było nieprawidłowe. Bez wpływu na powyższe pozostaje okoliczność, że świadectwo to zostało wydane w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku 29 maja 2012 roku w sprawie IV P 111/12. W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest bowiem stanowisko, sprowadzające się do twierdzenia, że ubezpieczony nie może uzyskać ustalenia przez sąd okresów ubezpieczenia dla celów ustalenia uprawnień z ubezpieczenia społecznego ani dowodów, które miałyby być wykorzystane w innym postępowaniu (por. między innymi uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2001 r., III CZP 46/01, OSNC 2002 Nr 7-8, poz. 85, z dnia 17 czerwca 1987 r., III PZP 19/87 OSNCP 1988 Nr 10, poz. 132 i z dnia 3 listopada 1994 r., I PZP 45/94 OSNAPiUS 1995 Nr 6, poz. 74 oraz wyroki z dnia 4 listopada 1971 r., I PR 344/71 OSNCP 1972 Nr 5, poz. 89, z dnia 1 grudnia 1983 r., I PRN 189/83, OSNCP 1984 Nr 7, poz. 121, z dnia 17 grudnia 1997 r., I PKN 434/97 OSNAPiUS 1998 Nr 21, poz. 627 i z dnia 23 lutego 1999 r., I PKN 597/98, OSNAPiUS 2000 Nr 8, poz. 301). Powyższe stanowisko znajduje nadto potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3.11.1994 roku, w którym sąd ten wskazał, iż pracownikowi nie przysługuje roszczenie przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach w celu uzyskania zasiłku dla bezrobotnych do czasu nabycia prawa do emerytury (I PZP 45/94 OSNP 1995/6/74). Oczywiście w niniejszej sprawie powód uzyskał korzystny dla siebie wyrok, który mocą art. 365 § 1.k.p.c. wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Prawomocny wyrok swą mocą powoduje więc, że nie jest możliwe dokonanie odmiennej oceny i odmiennego osądzenia tego samego stosunku prawnego, w tych samych okolicznościach faktycznych i prawnych, **między tymi samymi stronami**. Jednakże mocy wiążącej prawomocnego wyroku w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. nie można rozpatrywać w oderwaniu od art. 366 k.p.c., który przymiot powagi rzeczy osądzonej odnosi tylko "do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami". Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej określa przedmiot rozstrzygnięcia i jego podstawa faktyczna, natomiast jej granice podmiotowe obejmują tożsamość obydwu stron procesu, a więc powoda i pozwanego, a także ich następców prawnych. Zatem związanie sądu prawomocnym orzeczeniem, zapadłym w innej sprawie, na podstawie art. 365 § 1 k.p.c. (rozumiane jako rozstrzygnięcie kwestii prejudycjalnej) występuje w zasadzie przy tożsamości nie tylko przedmiotowej, ale i podmiotowej obu tych spraw. Prawomocne przesądzenie

określonej kwestii między tymi samymi stronami tworzy indywidualną i konkretną normę prawną wywiedzioną przez sąd z norm generalnych i abstrakcyjnych zawartych w przepisach prawnych (tak wyrok Sądu Apelacyjnego Katowicach z dnia 14 sierpnia 2013 r., III AUa 1935/12, LEX nr 1362693). Konsekwencją powyższych uregulowań jest fakt braku związania organu rentowego wyrokiem sądu ustalającym charakter wykonywanej przez powoda pracy, co oznacza, iż w razie zakwestionowania przez ZUS przedłożonego przez powoda świadectwa pracy w szczególnych warunkach wystawionego w wykonaniu wyroku Sądu i wydania decyzji odmownej w przedmiocie wniosku o przyznanie prawa do emerytury, powód ponownie musiałby dowodzić charakteru świadczonej przez siebie pracy u poprzednika pozwanego pracodawcy w toku postępowania dowodowego. Dodać należy, iż w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 marca 2013 roku, wydanego w sprawie I UK 549/12, Legalis, Sąd Najwyższy wskazał, że co prawda nie jest uzasadnione pozbawienie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach pracowników, których pełny wymiar czasu pracy wypełnia wykonywanie nie jednego, ale kilku rodzajów pracy w szczególnych warunkach, wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, lecz nie jest możliwe uznanie za wykonywaną w szczególnych warunkach pracy, której charakter i czynności nie wypełniają w całości żadnej z prac wymienionych w załączniku do rozporządzenia. Z taką zaś sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Biorąc pod uwagę powyższe uznać należało, iż w toku procesu wnioskodawca nie wykazał, by spełnił przesłankę wykonywania pracy w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat. Fakt ten skutkował koniecznością przyjęcia, że nie spełnia on wymaganych prawem warunków do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 47714 § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.